

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 2022-23 (2. samling)
§71 Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 2
Offentligt

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

§ 71-tilsynet

Dato: 21-02-2023
Enhed: PSYK
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 2301418
Dok. nr.: 2549725

§ 71-tilsynet har den 24. januar 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 2 (alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 2:

”Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang psykiatriske afdelinger må regulere kost og motion for de indlagte, og hvornår en regulering udgør et tvangsmæssigt indgreb? Spørgsmålet har tidligere været stillet til sundhedsministeren i folketingsåret 2021-22, jf. § 71-tilsynet alm. del – spm. 17”

Svar:

Som svar på spørgsmålet kan jeg henvise til psykiatrilovens § 2 b, stk. 1, nr. 8 hvoraf det fremgår at sundhedsministeren fastsætter regler om sygehusmyndighedens mulighed for at iværksætte en række afskæringer og begrænsninger, herunder afskæringer eller begrænsninger begrundet i behandlingsmæssige forhold af hensyn til patienten.

I § 10 i bekendtgørelse nr. 205 af 7. februar 2022 om husordener på psykiatriske afdelinger (herefter *bekendtgørelsen*) fremgår det, at sygehusmyndigheden kan fastsætte regler om at iværksætte afskæringer eller begrænsninger begrundet i behandlingsmæssige forhold af hensyn til patienten i husordenen, og at behandlingsmæssige forhold f.eks. kan være situationer, hvor besøg mellem patienter på én af patienternes stuer medfører en forværring af patientens tilstand, eksempelvis grundet overstimulering.

Således fremgår muligheden for regulering af kost og motion for indlagte ikke direkte af psykiatrilovens § 2 b, stk. 1, eller i bekendtgørelsens § 10.

Da § 2 b, stk. 1, ikke udtømmende beskriver hvilke afgrænsninger og begrænsninger der kan fastsættes begrundet i behandlingsmæssige hensyn, er det dog mit ministeriums vurdering, at der kan være tilfælde hvor sygehusmyndigheden kan regulere kost og motion med hjemmel i § 2 b, stk. 1, nr. 8. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor det vil have væsentlige helbredsmæssige konsekvenser for patienten at indtage en specifik fødevarer eller en overdreven mængde af en bestemt kalorierig kost, eller hvis en patient med en alvorlig spiseforstyrrelse udøver motion i et behandlingsmæssigt kontraproduktivt omfang på afdelingen.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at mindstemiddel- og proportionalitetsprincippet skal overholdes, jf. § 2 b, stk. 2, og afgrænsninger og begrænsninger i henhold til stk. 1, derfor ikke må benyttes, før der er gjort, hvad der er muligt for at opnå patientens frivillige medvirken, og skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Afskæringer og begrænsninger må endvidere ikke benyttes i videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at opnå det tilsigtede formål.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår regulering udgør et tvangsmæssigt indgreb, henvises der til lovbemærkningerne som dannede baggrund for psykiatrilovens § 2 b, stk. 1, hvoraf det fremgår, at visse begrænsninger kan være af så indgribende karakter, at de i lighed med f.eks. muligheden for at foretage kropsvisitation af en patient vil kræve et særskilt hjemmelsgrundlag og derfor ikke kan gennemføres alene med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1, nr. 6-8, jf. Folketingstidende, 2021-2022, tillæg A, side 11).

Således vil personalet som overvejende udgangspunkt ikke kunne anvende fysisk magt over for patienten med hjemmel i § 2 b, stk. 1. Er der eksempelvis tale om en patient, som er indlagt med en alvorlig og livstruende spiseforstyrrelse, og der er behov for at iværksætte tvangsernæring, kan dette alene ske med hjemmel i psykiatrilovens § 12, samt § 7 i bekendtgørelse nr. 1075 af 27. oktober 2019 om anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde